

سنجش از دور

GIS ایران

سنجش از دور و GIS ایران سال سیزدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۰
Vol.13, No. 4, Winter 2022

Iranian Remote Sensing & GIS

۶۷-۸۸

مقاله پژوهشی

تجاری‌سازی سنجش از دور در صنعت کشاورزی

منوچهر منطقی^۱ و یزدان رحمت‌آبادی^{۲*}

۱. دکتری مدیریت سیستم‌ها، مدیر ستاد توسعه فتاوی‌های فضایی و حمل و نقل پیشرفت معاونت علمی و فتاوی‌ریاست جمهوری
۲. کارشناس ارشد مدیریت بازارگانی، گرایش بازاریابی

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۰۷/۲۸

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۰۷/۱۰

چکیده

سنجش از دور علم دریافت اطلاعات از سطح زمین، بدون تماس آشکار با اجزای مورد مطالعه است. تجاری‌سازی مجموعه فعالیت‌هایی است که نوآوری‌ها را به محصول یا خدماتی تبدیل می‌کند که از آن مزایای اقتصادی حاصل می‌شود. با توجه به کاربرد گسترده سنجش و اهمیت فراوان کاربرد آن در کشاورزی، اهمیت تجاری‌سازی این تکنولوژی در کشاورزی دارای اولویت است و در این پژوهش، بررسی شده است. جامعه هدف این پژوهش، شرکت‌های فعال و غیرفعال در این زمینه‌اند؛ به این دلیل که با استفاده از تجربیات شان امکان فراهم آوردن زمینه مناسب بهمنظور پژوهش تکنولوژی سنجش از دور بد وجود آید. با این هدف، در این تحقیق، از روش مصاحبه عمیق برای گردآوری اطلاعات و از روش گلوله برای برای نمونه‌گیری استفاده شده است. با استفاده از نمودار چرخه عمر محصول و تکنولوژی، چالش‌های تجاری‌سازی تکنولوژی و زیرساخت‌های مورد نیاز، المان‌های تجاری‌سازی، انواع نرم‌افزارهای کاربردی در صنعت کشاورزی دنیا، نمودار سرمایه‌گذاری در سنجش از دور و تحلیل مانندگاری سنجش از دور در کشاورزی، بهمنزله یک کسب‌وکار، بررسی موشکافانه شده است. در نتیجه، بهترین روش برای تجاری‌سازی محصول کاهش محدودیت‌ها برای شرکت‌های فعال، ایجاد زیرساخت‌های لازم، بهویژه داده‌های اولیه بهموقع، و استقلال در بهره‌برداری از این تکنولوژی است تا امکان بهره‌گیری از انواع روش‌های تجاری برای کاربران فراهم آید.

کلید واژه‌ها: سنجش از دور، کشاورزی، تجاری‌سازی.

* نویسنده مکاتبه‌کننده: اصفهان، اتوبان آقابابایی، اطشاران، شهرک میلاد، میلاد ۳، واحد ۱۰، کد پستی: ۸۱۹۸۴۱۴۵۴۶. تلفن: ۰۹۱۲۰۲۵۸۲۰۰ و ۰۰۳۱۳۵۲۷۸۳۴۰.

Email: y.m.rahmatabadi@gmail.com

۱- مقدمه

انگیزه تحقیق، دستاوردهای جدیدی به همراه دارد که می‌توان به این موارد اشاره کرد:

- توسعه اقتصادی؛
- ارتقای سطح فناورانه کشور و تولید مواد جدید، با استفاده از فناوری‌های پیشرفته؛
- افزایش سطح کیفی و فنی طراحی و ساخت داخل؛
- اشتغال‌زایی و ایجاد زمینه‌های جدید فعالیت برای نیروی کارآ و متخصص؛
- حمایت از صنعت و افزایش توان مهندسی برای صدور خدمات به خارج؛
- زمینه‌سازی گسترش صنایع وابسته، بالادستی و پایین‌دستی؛
- افزایش قدرت رقابتی برای صدور کالای ساخت داخل و به دست آوردن سهم بیشتر در تجارت جهانی؛
- ایجاد اعتماد به تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای (Habibi et al., 2014).

با توجه به مطالب مطرح شده، باید پژوهش‌های عمیقی در زمینه سنجش از دور و نحوه تجاری‌سازی آن انجام شود تا، علاوه بر استفاده از زیرساخت‌های موجود در بهبود خدمات رسانی به مردم، درآمد حاصل از این فعالیت صرف تحقیق و توسعه هرچه بیشتر این فناوری شود و بدین ترتیب، آرمان‌های نظام جمهوری اسلامی ایران که در صدر آنها استقلال و آزادی است محقق شود.

۲- پیشینه پژوهش

۲-۱- سنجش از دور

سنجش از دور فرایند بسیار پیچیده و فناوری پیشرفته‌ای است؛ شامل زنجیره‌ای پیچیده از داده‌های پیوسته که فرایند پردازش تصویر برای ارائه اطلاعات مفید به کاربر نهایی در آن صورت می‌پذیرد. ماهیت و سرچشمه این دستاورده یک سنسور است که در ماهواره‌ای در حال حرکت، با سرعت حدود ۸.۵ کیلومتر بر ثانیه، و در حدود هشت‌صد کیلومتری زمین قرار دارد. این ماهواره می‌تواند اطلاعات را جمع‌آوری و ذخیره

از آغاز عصر فضا تا کنون، یکی از مهم‌ترین مطالبی که از اهمیت آن کاسته نشده دید هوایی از زمین است. در طول دهه‌هایی که از زمان ایجاد اولین ماهواره نظامی سنجش از دور در دهه ۱۹۵۰ می‌گذرد، فناوری بهشت پیشرفت کرده است و اکنون ملت‌ها از دوران جنگ سرد بسیار فاصله گرفته‌اند. امروزه بسیاری از کشورهای در حال توسعه راه اندازی سامانه‌های ماهواره‌ای سنجش از دور را به منظور بهره‌برداری از طیف گسترده برنامه‌های مدنی و، تجاری و استراتژیک، در دستور کار خود قرار داده‌اند و به همین علت است که یکی از معیارهای سنجش پیشرفت فضایی کشورها میزان توسعه برنامه‌های مرتبط با سنجش از دور است (Madry & Pelton, 2010).

تجاری‌سازی مجموعه‌ای از فعالیت‌های است که نوآوری‌ها را به محصول یا خدماتی تبدیل می‌کند که مزایای اقتصادی در پی دارند. ایجاد بسترها برای توسعه و کاربردی‌سازی دانش، علاوه بر فراهم‌آوردن ارزش‌های اقتصادی برای سازمان‌ها، منجر به رشد اقتصادی، فنی و رفاهی جامعه می‌شود. ازان جاکه رساندن محصول به بازار می‌تواند موفقیت و بقای سازمان‌ها را تضمین کند، تجاری‌سازی عاملی حیاتی در نظر گرفته شده است. در سازمان‌های تحقیقاتی نیز، تحقیقات بدون تجاری‌سازی محصول معنایی ندارد. در همین زمینه نیز، تا فناوری منتقل شده توسعه نیابد، نمی‌توان ادعا کرد فرایند انتقال فناوری تکمیل شده است. اهمیت تجاری‌سازی به حدی است که در حال حاضر، بسیاری از مؤسسه‌های تحقیقاتی با بهره‌گیری از خدمات مشاوره‌ای انجام دادن پرورش‌های تحقیقاتی به صورت همکاری مشترک، به تجاری‌سازی فناوری خود رسمیت داده‌اند و تعداد این گونه مراکز خدمات مشاوره‌ای در کشورهای پیشرفته صنعتی در حال افزایش است (Kao, 2016).

تجاری‌سازی نتایج تحقیقات و یا تولید صنعتی نمونه‌های تحقیقاتی، علاوه بر صرفه جویی ارزی و ایجاد

کمپبل^۳، با تلاش در بیان کلی درباره سنجش از دور، این مقوله را چنین تعریف می‌کند: «سنجش از دور عبارت است از به دست آوردن اطلاعات از سطح زمین و دریاها، از راه تصاویر دریافتی از فراز آنها، با استفاده از بخش‌هایی از طیف الکترومغناطیسی که از سطح زمین تابیده یا بازتابیده شده‌اند». همان‌طور که در سطرهای پیشین نیز توضیح داده شد، سنجش از دور از انرژی الکترومغناطیسی بهره می‌گیرد. قوی‌ترین منبع تولید‌کننده این انرژی خورشید است که انرژی الکترومغناطیسی را در تمامی طول موج‌های متفاوت، تابش می‌کند (Bishop, 2009).

۲-۲- تجاری‌سازی

همچنان که کیفیت و برتری در تولید، در دهه ۱۹۸۰، کلید برتری رقابتی بود؛ تجاری‌سازی برتر در دهه‌های اخیر بسیار مهم است. در دهه آتی، کسب و کارها افزایش می‌یابد و با توجه به چگونگی تلاش‌ها در زمینه تجاری‌سازی، سرنوشت رقابت رقم می‌خورد. برخی از شرکت‌ها مانند کان، فیلیپس و مرک در حال حاضر محصولات مبتنی بر تکنولوژی پیشرفته را سریع‌تر از رقبایشان به بازار عرضه می‌کنند زیرا تجربیات را فرایندی خلاقانه و بصری در نظر می‌گیرند. بیشتر شرکت‌های دیگر، در صورت تمایل به بقا، مجبور خواهند شد که این قابلیت را توسعه دهند (Castro et al., 2014).

نتیجه بررسی تفاوت بین رهبران و بازماندگان در تجاری‌سازی نشان می‌دهد که شرکت‌های پیشرو ویژگی‌های زیر را دارند:

- دو تا سه‌بار در سال، محصولات و فرایندهای جدید را تجاری‌سازی می‌کنند؛
- فناوری‌های جدیدتر را دو تا سه‌بار بیشتر، در محصولات خود قرار می‌دهند؛

1. Sabins
2. Harper & Dorothy
3. Campbell

کند و در بازه‌های زمانی مشخص، در قالب تصاویر آشنای امروزی، پردازش کند و به زمین انتقال دهد. فرایند اساسی استخراج اطلاعات مفید از داده‌های سنجش از دور بر این واقعیت استوار است که اشیای دارای آرایش فیزیکی مشابه را می‌توان، با تحلیل انرژی منعکس شده یا منتشرشده از آنها، شناسایی کرد. این «امضای طیفی» هر نوع ماده منحصر به فرد است که به ما امکان می‌دهد بین آب پاک و آلوده، محصولات رسیده و نرسیده، جنگلهای سالم و دارای بیماری و مواردی از این دست تمایز قائل شویم (Abdulridha et al., 2019).

از گذشته تا کنون، روش‌های متفاوتی برای جمع‌آوری داده‌های مکانی وجود داشته است که از آن جمله می‌توان به مشاهدات نجومی، فتوگرامتری، نقشه‌برداری و سنجش از دور اشاره کرد. در فناوری سنجش از دور، کمترین میزان تماس مستقیم با اشیا و عوارضی وجود دارد که اندازه‌گیری می‌شوند و برخلاف سایر روش‌ها که عوامل انسانی در گردآوری و تفسیر داده‌های زمینی نقش دارند، در این روش، سنجش از دور وظیفه یادشده بر عهده سنجنده‌هاست (Lyall & Larsen, 2009).

تعاریف متعددی در مورد سنجش از دور مطرح شده است:

- سایینز^۱: سنجش از دور دانش پردازش و تفسیر تصاویری است که حاصل ثبت تعامل انرژی الکترومغناطیسی و اشیاست (Carry, 2011);
- ای اس بی: سنجش از دور دانش و هنر به دست آوردن اطلاعات دریاره شیء، منطقه یا پدیده‌ای، از طریق پردازش و تحلیل داده‌های دریافت شده با دستگاه (بدون تماس مستقیم با شیء، منطقه یا پدیده مورد مطالعه) است (Carry, 2011);
- هارپر و دوروتی^۲: سنجش از دور بر سنجیدن اشیا از مسافتی خاص، یعنی تشخیص و اندازه‌گیری ویژگی‌های اجسام بدون تماس بالفعل با آنها، دلالت دارد (Carry, 2011).

شرکت‌هایی که اولین بار محصولاتی مبتنی بر تکنولوژی پیشرفته عرضه می‌کنند حاشیه سود بسیاری به دست می‌آورند و سهم بازار مطلوبی کسب می‌کنند. شرکت‌هایی که بهترین راه تجاری‌سازی را با سرعت بیشتری بر می‌گزینند و تکنولوژی‌های اصلی خود را در بازارهای بیشتری عرضه می‌کنند به سود بیشتری دست می‌یابند. مهارت تجاری برتر یکی از مهم‌ترین چالش‌های رقابتی است که مدیران، در دهه پیش رو، با آن مواجه خواهند شد (Porricelli et al., 2014).

۲-۳- ضرورت تجاری‌سازی
توانایی تجاري کردن فتاوری، برای حرکت سریع تولید محصول از مفهوم به بازار، در شرایط تغییر در محیط کسب و کار بسیار مهم است. افزایش روزافرونهای فتاوری های جدید و سرعت آن فناوری‌های پیشین را منسخ می کند. شواهد تجربی درمورد این روند فراوان است و نشان از کوتاه شدن چرخه عمر بسیاری از محصولات، به ویژه محصولات تکنولوژیک دارد (Xie et al., 2014).
ایجاد بسترهایی برای توسعه و کاربردی‌سازی دانش، علاوه بر فراهم آوردن ارزش‌های اقتصادی برای سازمان‌ها، منجر به رشد اقتصادی و فنی و رفاهی جامعه می‌شود. ازان جاکه به بازار ساندن محصول می‌تواند موفقیت و بقای سازمان‌ها را تضمین کند، تجاری‌سازی عاملی حیاتی در نظر گرفته شده است. در سازمان‌های تحقیقاتی نیز، تحقیقات بدون تجاری‌سازی محصول معنایی ندارد. به همین منظور، تا فناوری منتقل شده توسعه نیابد، نمی‌توان گفت فرایند انتقال فناوری تکمیل شده است. اهمیت تجاری‌سازی به حدی است که در حال حاضر بسیاری از مؤسسات تحقیقاتی، با بهره‌گیری از خدمات مشاوره‌ای انجام‌شدن پژوهش‌های تحقیقاتی به صورت همکاری مشترک، به تجاری‌سازی فناوری خود رسمیت داده‌اند و تعداد این گونه مراکز خدمات مشاوره‌ای، در کشورهای پیشرفته صنعتی، در حال افزایش است (Kao, 2016).

- محصولات خود را در کمتر از نیمی از زمان معمول به بازار عرضه می‌کنند؛
- در دوباره بازارهای محصولی و جغرافیایی به رقابت می‌پردازنند (Chang et al., 2015).

این مطالعه نشان داد که تفاوت‌های اساسی بین شرکت‌های با کارآیی بالا و شرکت‌های کم کار را می‌توان چنین بیان کرد:

- بهترین‌بودن حاصل مداومت در حفظ ساختار صحیح و کسب موفقیت در طول چندین سال است؛
- در کشورهای کوچک هم، مانند کشورهای بزرگ، امکان کسب موفقیت وجود دارد و بهترین‌بودن در تجاری‌سازی منوط به حضور در کشورهای پیشرفته و بزرگ نیست (Erkmen & Hancer, 2015).

به طور خلاصه، تفاوت‌های بسیاری بین توanایی‌های شرکت‌ها در تجاری‌سازی تکنولوژی وجود دارد و به نظر می‌رسد شرکت‌های پیشرو شیوه‌ای خاص را در ساختار خود قرار داده‌اند که سازمان‌های بازمانده فاقد چنین زیرساختی‌اند. در حالی که بسیاری از شرکت‌ها فرایند تجاری‌سازی را مجموعه‌ای از مراحل جداگانه یا کار ذاتی خلاصه‌ای در نظر می‌گیرند که نباید با جدیت مدیریت شود، شرکت‌های پیشرو آن را نظامی بسیار نظارتی می‌انگارند. آنها، در فرایند تجاری‌سازی، اصول اساسی بهبود کیفیت تولید را اعمال می‌کنند و در اولویت قرار می‌دهند، اهداف قابل اندازه‌گیری را برای بهبود مستمر در نظر می‌گیرند، مهارت‌های سازمانی لازم را ایجاد می‌کنند و مدیران ارشد را به اقدام رو به جلو در تجاری‌سازی تشویق می‌کنند. در این سازمان‌ها، این کار وظیفه‌ای مدیریتی انگاشته می‌شود تا از بهبود روند فعالیت‌ها، با استفاده از ارتباطات سریع و دقیق، اطمینان حاصل شود (Nyadzayo et al., 2016).

نکته مهم دیگر ارتباط قدرتمند بین رقابت سازمانی و توanایی آن در تجاری‌سازی تکنولوژی است. در بسیاری از بازارهای رهبری در صنعت کاملاً از مهارت در تجاری‌سازی ناشی می‌شود. در اغلب صنایع،

فناوری در کشورهای صنعتی توجه به فرایند تجاری‌سازی نتایج تحقیقات داخلی آن کشورهاست (Jung et al., 2014).

تجاری‌سازی فناوری بخش مهمی از فرایند نوآوری است. ایجاد بستر برای عرضه دانش و فناوری، علاوه بر فراهم آوردن ارزش‌های اقتصادی شایان توجه برای سازمان‌ها، منجر به رشد اقتصادی و فناوری در سطح جامعه می‌شود (Jin & Phua, 2015).

این فرایند از خلق ایده آغاز می‌شود؛ در مرحله بعدی، ایده‌ها غربال می‌شوند و ایده‌هایی که، در بررسی‌های اول اجرایی و قابل تجاری‌سازی‌اند، تأیید می‌شوند. باید توجه داشت که در این مرحله باید بررسی‌های تخصصی انجام شود. این بررسی‌ها شامل امکان‌سنجی تولید و بازارشناسی است. در مرحله سوم، مفاهیم مرتبط مشخص و نمونه آزمایشگاهی ساخته می‌شود. مرحله چهارم شامل توسعه استراتژی بازاریابی است که با اطلاعات حاصل از امکان‌سنجی فروش و تجاری‌سازی همراه می‌شود. در این مرحله، برنامه بازرگانی و بازاریابی تدوین و راهبردهای آن مشخص می‌شود. در مرحله پنجم، بررسی تجاری صورت می‌گیرد که با ایجاد دیدگاه عمیق به موضوع همراه است. بررسی‌های دقیق در این مرحله ممکن است زمان بر باشد. زمان برآوردن این مرحله باعث می‌شود تحقیقات کاملاً حرفة‌ای انجام شود و نتایج آن مستندتر باشند. به همین منظور، ضروری است سرعت مراحل در مرتبه دوم اهمیت قرار بگیرد و اولویت، در بررسی‌ها،

۲-۴- فرایند تجاری‌سازی

اغلب سازمان‌های دولتی، دانشگاه‌ها و شرکت‌ها آن چنان درگیر چالش‌های گوناگون توسعه را دیگالی فناوری‌های کاملاً جدید می‌شوند که فراموش می‌کنند چگونگی و نحوه تجاری‌سازی آن را مد نظر قرار دهند. این در حالی است که انتخاب استراتژی تجاری‌سازی از مهم‌ترین مراحل تجاری‌سازی فناوری برای شرکت‌هاست زیرا می‌تواند موفقیت یا شکست شرکت را رقم بزند (Han et al., 2015).

هم‌زمان با تکامل و توسعه محصول و کاهش ریسک بازار، تعداد فرایندهای از راهبردهای تجاری‌سازی در دسترس برای شرکت توجیه پذیر می‌شوند. برخی از استراتژی‌های اصلی تجاری‌سازی عبارت‌اند از:

- مالکیت فناوری همراه با توسعه و تجاری‌سازی درونی؛
- مشارکت و همکاری با دیگران به صورت لیسانس؛
- اتحاد استراتژیک و سهامی؛
- سرمایه‌گذاری مشترک؛
- فروش و عرضه عمومی یا خصوصی (Lassoued & Hobbs, 2015).

تبديل ایده به محصول و نوآوری در خور استفاده در جامعه و صنعت یکی از مهم‌ترین بخش‌های تجاری‌سازی است. تجربه فعالیت‌های تحقیقاتی نشان می‌دهد به کارگیری نتایج تحقیقات علمی بسیار چالش برانگیز است و بهره‌نبردن از نتایج تحقیقات در صنعت نیز موجب هدررفتن انرژی و سرمایه‌های اجتماعی می‌شود. یکی از دلایل اصلی سرعت پیشرفت

شکل ۱. فرایند توسعه محصول جدید از دیدگاه کاتلر را نشان می‌دهد

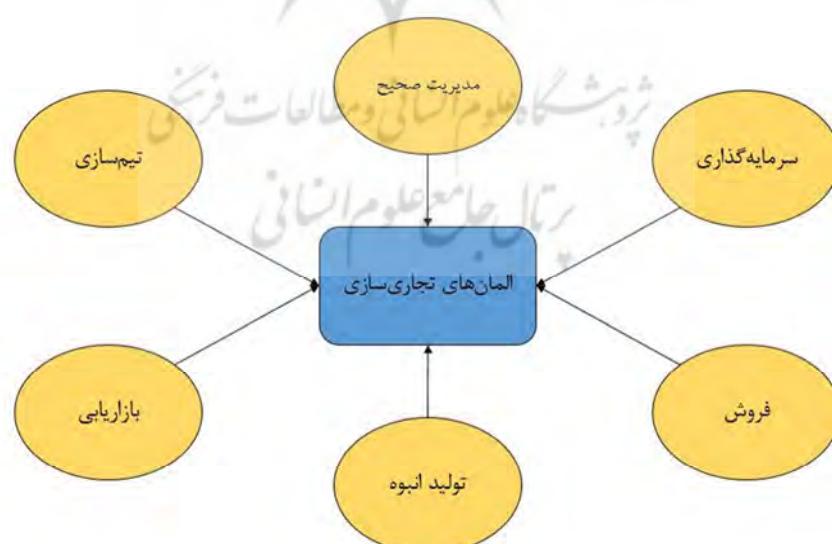
منبع: Chang et al., 2015: 121

در ابتدا، باید المان‌های دخیل در تجارتی‌سازی محصول جدید با تکنولوژی برتر ارزیابی شود. در شکل ۲، المان‌های مؤثر در تجارتی‌سازی نشان داده شده است. همان‌طور که در شکل ۲ مشاهده می‌شود، در تجارتی‌سازی هر محصول، باید المان‌های متفاوت را بررسی کرد و در صورت وجود تسامی المان‌های یادشده، می‌توان انتظار تجارتی‌سازی موفق را داشت. پس از شناسایی المان‌های مؤثر در موفقیت تجارتی‌سازی، باید در مرور انواع تجارتی‌سازی بحث شود. با توجه به نوع صنعت، از هریک از روش‌های تجارتی استفاده می‌شود اما، در نهایت، باید توجه داشت که برای تجارتی‌سازی سنجش از دور کدام روش بیان شده احتمال موفقیت بیشتری دارد. شکل ۳ انواع تجارتی‌سازی محصول را نمایش می‌دهد.

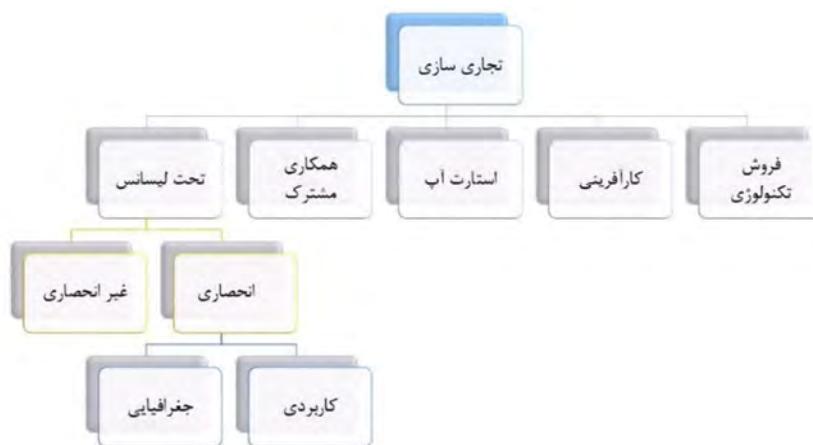
۲-۵- موارد کاربرد سنجش از دور با هدف تجارتی‌سازی در صنعت کشاورزی
در جدول ۱، این موارد آمده است (Ali & Imran, 2020).

دقت در امور باشد. مرحله بعد شامل توسعه محصول است، با اطلاعات به دست آمده، نمونه نیمه‌صنعتی آماده و محصول، برای عرضه در بازار، حاضر می‌شود. مرحله هفتم شامل آزمایش بازار است؛ در این مرحله، محصول آماده‌شده باید در معرض بررسی مشتریان واقعی قرار گیرد و بازخوردهای دریافت شده از آنها در استفاده از محصول لحاظ شود. مرحله نهایی تجارتی‌سازی و عرضه انبوه در بازار است که با رفع تمامی نقاطیص محصول انجام می‌شود (Xie et al., 2014).

تجارتی‌سازی فناوری‌ها فرایند پیچیده‌ای از فعالیت‌های گوناگون را دربر دارد و این فرایندها باید با وسوس و تبحر فراوان، در کنار یکدیگر، بررسی و ارزیابی شوند تا، در نهایت، به بهترین شکل ممکن به‌اجرا درآیند. فرایندها و سناریوهای متعدد و متفاوتی با هدف تجارتی‌سازی محصول تعریف شده است که هریک جزء بهترین تعریف‌ها و سناریوهای است. اما تجارتی‌سازی تکنولوژی متفاوت، مانند سنجش از دور، مستلزم حساسیت‌ها و ارزیابی‌های خاص خود است و این نکته باید با وکاوی بیشتر مطالعه شود (Chang et al., 2015).

شکل ۲. المان‌های تجارتی‌سازی را نمایش می‌دهد
منبع: Lassoued & Hobbs, 2015: 101

شکل ۳. انواع روش‌های تجاری‌سازی

منبع: Kao, 2016: 14

جدول ۱. موارد کاربرد سنجش از دور برای تجاری‌سازی در صنعت کشاورزی

باگبانی و تحلیل سیستم‌های کاشت محصول	پیش‌بینی محصول
مدل‌سازی و برآورد عملکرد محصول	تعیین تاریخ کاشت محصول
تعیین میزان آب در محصولات مزرعه	نقشه‌برداری خاک
برآورد رطوبت خاک	نظارت بر خشکسالی
کشاورزی دقیق	بیمه محصولات کشاورزی
نظارت بر انطباق (وضعیت موجود با وضعیت مطلوب)	تشدید محصول
تخمین زراعی محصول	نقشه‌برداری از منابع آب
شناسایی خاک‌های مشکل‌ساز	نظارت بر تعییرات اقلیمی
تعیین تاریخ و زمان برداشت محصول	شیوه‌های مدیریت خاک
تحلیل سلامت محصول	جلوگیری از کاشت محصولات ممنوع
جمع‌آوری داده‌های آب‌وهوایی و رطوبت هوا	مدل‌سازی کاشت محصول و الگوهای کاشت
نقشه‌برداری و نظارت بر سیل	ارزیابی آسیب یا پیشرفت محصول
تشخیص کمبود مواد مغذی مورد نیاز محصول	ارزیابی وضعیت محصول و تشخیص تنش
بهبود وضعیت جاده‌ای به منظور افزایش دسترسی به مزارع	شناسایی محصول
نظارت بر آبیاری و مدیریت آن و طراحی سیستم‌های بهینه آبیاری	نقشه‌برداری زمین، تخریب زمین و جلوگیری از زیرکشتری
	زمین‌های ممنوع
	شناسایی آفات، آводگی‌ها و بیماری‌ها

۳- روش تحقیق

۳-۱- روش‌شناسی تحقیق

- ۱- بررسی مختصر تاریخچه تصویربرداری مبتنی بر تکنولوژی‌های فضایی و روند تجاری و جهانی فعلی؛
- ۲- بررسی دقیق فروشنده‌گان تصویربرداری مبتنی بر تکنولوژی‌های فضایی، فناوری‌های آنها و مشتریان بازارشان؛

- بررسی دقیق سیاست‌های پیشین و فعلی کشور در زمینه تصویربرداری مبتنی بر فضای تجاری؛
- بررسی الزامات تجاری‌سازی سنجش از دور؛
- بررسی چگونگی تجاری‌سازی فناوری سنجش از دور؛
- بررسی قوانین بین‌المللی حاکم بر استفاده از فناوری سنجش از دور، در زمینه فعالیت‌های تجاری؛

نیازمند استراتژی بازاریابی به خصوص، ترکیب ویژه‌ای از آمیزه بازاریابی^۲ و مدیریتی خاص همان دوره است. معرفی^۳: زمانی که محصولی معرفی می‌شود، میزان فروش تا هنگامی که مشتریان از آن و مزایایی که دارد آگاه نشده‌اند، در سطح پایینی قرار خواهد داشت. برخی شرکت‌ها ممکن است، پیش از معرفی محصول، آن را اعلام نمایند؛ این در حالی است که اعلام این چنینی موجب آگاهی رقبا و در نتیجه، ازین رفتن عامل شگفتی زیادی می‌شود (ناصی‌فر و رحمت‌آبادی، ۱۳۹۷). در این مرحله، به علت آگاهی سریع مشتری از محصول و هدف قراردادن پیشگامان^۴ و زودپذیرندگان^۵، هزینه‌های تبلیغات معمولاً زیاد است. همچنین، احتمال دارد شرکت متهم شرکت‌های دیگر، مرتبط با توزیع اولیه محصول، بشود. این گونه هزینه‌ها در کنار حجم اندک فروش معمولاً باعث سود منفی در مرحله معرفی می‌شود.

رشد: این مرحله دوره رشد سریع درآمد است. با آگاهی مشتریان بیشتر از محصول و مزایای آن، فروش افزایش می‌یابد و بخش‌های بیشتری از بازار هدف قرار می‌گیرد. اگر محصول در برآوردن نیاز^۶ مشتری موفق باشد و مشتریان در جست‌وجوی آن باشند، فروش باز هم افزایش خواهد داشت و خرده‌فروشان^۷ بیشتری مایل به عرضه آن می‌شوند. تیم بازاریابی از این نقطه توزیع را گسترش می‌دهد. با ورود رقبا به بازار، که اغلب در نیمه دوم مرحله رشد صورت می‌گیرد، شاهد رقابت قیمتی^۸ و یا افزایش هزینه‌های ترفیع خواهیم بود که به منظور متقاعد کردن^۹ مصرف‌کنندگان به بهترین محصول در مقایسه با محصول رقبا صورت می‌گیرد (ناصی‌فر و رحمت‌آبادی، ۱۳۹۷).

1. Product Life Cycle
2. Marketing Mix
3. Introduction
4. Lead User
5. Early Adopter
6. Need
7. Retailer
8. Price Competition
9. Convincing

- ۷- گردآوری اطلاعات مورد نیاز، از طریق مصاحبه‌های عمیق با کارشناسان و خبرگان این صنعت؛
- ۸- تحلیل اطلاعات مورد نیاز در نرم‌افزار Smart PLS ۳.۰ و مطرح کردن بروندادها؛
- ۹- جمع‌بندی اطلاعات گردآوری شده از این تحقیق به منظور تهیه یافته‌های دقیق؛
- ۱۰- استفاده از یافته‌ها و تحلیل این تحقیق با هدف طرح پیشنهادهای خاص برای توسعه امکانات تصویربرداری.

۲-۳- معرفی جامعه آماری و نمونه آماری و روش و ابزار گردآوری داده‌ها

جامعه آماری این پژوهش را شرکت‌هایی تشکیل می‌دهند که داده‌های استخراج شده از سنجش از دور را به کار می‌گیرند و باید زیرساخت لازم را برای اجرای این تکنولوژی ایجاد کنند. این شرکت‌ها، که ورودی اصلی سامانه‌های ایشان از خروجی‌های سنجش از دور حاصل می‌شود، باید بررسی شوند و بررسی‌های قانونی، زیرساختی و عملیاتی آنها مورد سنجش و ارزیابی قرار بگیرد. با توجه به تعداد این شرکت‌ها، در این پژوهش، برای شناسایی آنها از روش گلوله بر夫ی استفاده شده و برای کسب اطلاعات دقیق از آنها نیز روش مصاحبه عمیق به کار رفته است.

در تجاری‌سازی محصول جدید در بازار، باید به چرخه عمر محصول^۱ یا تکنولوژی توجه داشت. چرخه عمر محصول میزان فروش آن در طول زمان است. مدیران بازاریابی، برای هر محصول جدیدی که وارد بازار می‌شود، چرخه‌ای قائل‌اند که محصول در طول عمر خود مراحل متفاوت آن را طی می‌کند. هر یک از این مراحل ویژگی‌های خاصی دارد و نیازمند اقدامات ویژه‌ای است تا سازمان را قادر سازد، به بهترین شکل، از آن محصول سود ببرد. این مراحل عبارت‌اند از معرفی، رشد، بلوغ و افول. به طبع، هریک از این دوره‌ها

عمر محصول خاصیت خوداجرایی^۳ دارد. برای نمونه، اگر فروش به اوج برسد و سپس کاهش یابد، ممکن است نتیجه بگیرند که محصول در مرحله افول قرار گرفته است و بنابراین، بودجه تبلیغاتی را حذف کنند که به‌این‌ترتیب، باعث افول بیشتری می‌شوند (ناصحي فر و رحمت‌آبادي، ۱۳۹۷).

با وجود این، مفهوم چرخه عمر محصول به مدیران بازاریابی کمک می‌کند استراتژی‌های بازاریابی مناسب و متفاوت را برای رویارویی با چالش‌های موجود در بازار، به کار گیرند تا نه تنها به این شرایط پاسخ منفعلانه ندهند بلکه بتوانند شرایط را به نفع خود تغییر دهنند. همچنین، این مفهوم برای ارزیابی نتایج فروش^۴ محصول در بازه زمانی مورد نظر و مقایسه آنها با محصولات دارای چرخه عمر مشابه، مفید است (ناصحي فر و رحمت‌آبادي، ۱۳۹۷).

۳-۳- زیرساخت‌های مورد نیاز برای تجاری‌سازی الزامات قانونی مورد نیاز برای بهره‌برداری از این تکنولوژی به شرح زیر بررسی می‌شود:

پایه‌های ساختار حقوقی قانون فضای آن در معاهدات بین‌المللی است. اساس تمامی قوانین فضای بین‌المللی، پیمان اصول حاکم بر فعالیت‌های ایالات در اکتشاف و استفاده از فضای بیرونی، از جمله ماه و دیگر اجرام آسمانی («پیمان فضایی»)، امضا و تصویب شده در سال ۱۹۶۷ است. چهار مکمل فراداد معاهدات فضایی، که در سال‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ شکل گرفته، عبارت است از: ۱) توافق‌نامه درمورد نجات فضانوردان، بازگشت فضانوردان و بازگرداندن اجسام که در فضا آغاز شده است که در فضا آغاز شده است که با اشاره به توافق نامه این مطلب ذکر شده است (معاهده نجات؛ ۲) کنوانسیون مسئولیت بین‌المللی درمورد آسیبهای ناشی از اشیای فضایی (کنوانسیون مسئولیت)؛

1. Predictable
2. Sales Forecasting
3. Self-Executive
4. Sales Outcome Assessment

بلغ: مرحله بلوغ سودآورترین مرحله (PLC) است. فروش در این مرحله با آهنگ آهسته تری افزایش می‌یابد. به‌دلیل آگاهی کافی از محصول، هزینه‌های تبلیغاتی کاهش خواهد یافت و رقابت به کاهش سهم بازار یا قیمت‌ها خواهد انجامید. محصولات رقبا، در این مرحله، بسیار مشابه خواهد بود و در نتیجه، متمایز‌ساختن محصول از آنها مشکل تر خواهد شد. شرکت برای جلب توجه مشتریان رقبا، افزایش تعداد دفعات مصرف و یافتن مشتریان جدید اقداماتی انجام می‌دهد. همچنین، به‌منظور تشویق خرده‌فروشان به فروش بیشتر در قیاس با رقبا، ابزارهای ترقیعی عرضه می‌شود (ناصحي فر و رحمت‌آبادي، ۱۳۹۷).

افول: در نهایت با اشباع بازار، منسوخ شدن محصول از نظر فناوری یا تغییر سلیقه مشتری، فروش کاهش می‌یابد. اگر به محصول وفاداری بسیاری وجود داشته باشد، ممکن است سودآوری به مدت بیشتری حفظ شود. در این مرحله، با کاهش حجم تولید، هزینه متوسط افزایش می‌یابد و بدین‌ترتیب، دیگر سودی باقی نمی‌ماند.

شکل ۴. مدل چرخه عمر محصول (PLC) را نمایش می‌دهد
منبع: ناصحي فر و رحمت‌آبادي، ۱۳۹۷

محدودیت‌های مفهوم چرخه عمر محصول: عبارت «چرخه عمر» بر چرخه عمری واضح و مشخص دلالت دارد؛ همان‌گونه که در موجودات زنده مشاهده می‌شود اما محصولات چنین عمر پیش‌بینی‌پذیری^۱ ندارند و در واقع، منحنی‌های چرخه عمر محصولات گوناگون با یکدیگر تفاوت‌های اساسی دارند. در نتیجه، مفهوم چرخه عمر برای پیش‌بینی فروش^۲ محصولات مناسب نیست. افزون براین، منتقدان بر این باورند که چرخه

در مورد دیگر احرام آسمانی، صرفاً باید «هنچارهای قانونی خاص» وجود داشته باشد. تا زمانی که توافقی بین‌المللی برقرار شود، شرکت خصوصی فضای تجاری می‌تواند از منابع طبیعی ماه و دیگر اجرام آسمانی بهره‌برداری کند (Chang et al., 2020).

یکی از مسائل بسیار مهم در تجارت‌سازی دستاوردهای سنجش از دور این است که محصولات این تکنولوژی به ایجاد زیرساخت‌هایی در میان کاربران نیاز دارد. به عبارت بهتر، سازمان‌های استفاده‌کننده از این تکنولوژی باید سامانه‌های خود را با این داده‌ها هم‌گام کنند و کاربردان را برای خود میسر سازند. ساختار سازمان‌های کاربر تکنولوژی سنجش از دور، برای استفاده از این داده‌ها، نیازمند تغییراتی است که این تغییرات، علاوه‌بر تحمیل هزینه، موجب دگرگونی‌هایی در بسترها سازمانی نیز خواهد شد. حال نیاز است تجارت‌سازی این تکنولوژی به‌دقیق بررسی شود تا، افزون بر اقناع کاربران برای تغییر سیستم، هزینه‌های این فعالیت نیز به حداقل کاهش یابد و بازار مطلوبی برای این محصولات انتخاب شود (Hao et al., 2019).

همان‌طور که در سطرهای بالا بیان شد، شرکت خصوصی فضایی تجارتی از حضور در فعالیت‌های فضای بیرونی و حتی از بهره‌برداری از منابع طبیعی این فضا منع نمی‌شود؛ با این حال، کلید حضور در ماه یا سیارات دیگر به یک سازمان داده نمی‌شود. شرکت فضایی تجارتی خصوصی نیاز به بهره‌برداری از فضای خارج از زمین را دارد و به همین دلیل، جامعه بین‌المللی باید، در زمینه تدوین و ایجاد رژیمی بین‌المللی برای مدیریت بهره‌برداری از منابع فضای بیرونی، فعالیت مورد قبولی داشته باشد (Xie et al., 2014).

۴- چالش‌های پیش روی تجارت‌سازی دستاوردهای فضایی
شرکت‌های خصوصی از زمانی که مأموریت‌های فضایی بیشتری را شروع کرده‌اند، که تا کنون در انحصار

(۳) کنوانسیون ثبت اقلامی که به فضا رفته‌اند (کنوانسیون ثبت‌نام)؛ (۴) توافقنامه در مورد فعالیت‌های دولتها در سیاره ماه و سایر اجرام آسمانی (پیمان ماه) (Angelopoulou et al., 2019).

ساختار فعلی قانون فضایی برخی از قوانین زمین را برای مشارکت در فضای باز تجارتی ایجاد می‌کند. نخست، شرکت‌های فضایی تجارتی خصوصی نباید خودخواه باشند و جامعه جهانی را نادیده بگیرند. این نشان می‌دهد که این شرکت‌ها ممکن است، برای اکتشاف و بهره‌برداری فضایی بهتر، متعلق به ایالات متحده یا روسیه یا شرکت‌های تجارتی ملل متفاوت دیگر باشند. پرسش فقط این است که آیا فعالیت بین‌المللی، طبق قانون فضایی، عمومی است (یعنی یک کنسرسیوم از دولت‌های ملی متفاوت) یا خصوصی (یعنی یک کنسرسیوم از افراد ملت‌های متفاوت) یا هر دو؟ (Nyadzayo et al., 2016).

دوم این‌که شرکت فضایی تجارتی خصوصی احتمالاً می‌تواند فضای بیرونی و اجسام آسمانی را ارزیابی و بررسی مناسب بکند اما این فقط در شرایط خاصی میسر می‌شود. پیمان فضایی معمولاً این تخصیص را ممنوع کرده اما این ممنوعیت محدود به تخصیص «ملی» است. پیمان فضایی و معاهده ماه به‌نهایی، در مقابل تخصیص همه‌جانبه ملل، هماهنگ نیست بلکه علیه تخصیص یک‌جانبه است که برخلاف منافع بین‌المللی‌اند (Porricelli et al., 2014).

سوم و مهم‌تر از همه، سازمانی فضایی تجارتی خصوصی می‌تواند از منابع ماه و دیگر اجرام آسمانی منظومه‌شمسی بهره‌برداری کند مگر این‌که این شرکت با توجه به رژیم بین‌المللی مناسبی ایجاد شود. معاهده ماه اجازه بهره‌برداری از منابع طبیعی اجرام آسمانی در منظومه‌شمسی را فراهم می‌کند؛ در صورتی که رژیم بین‌المللی مناسبی بر این فرایند نظرات داشته باشد. در مورد سیاره ماه، مهم‌ترین الزام رژیم یادشده این است که بین کشورهای فعال توسعه یافته و کشورهای غیرفعال توسعه یافته «توافق عادلانه» وجود داشته باشد.

تکنولوژی‌های فضایی وجود دارد این است که قوانین وضع شده بین‌المللی فضا را متعلق به تمامی ملت‌ها دانسته است و اجازه برخی فعالیت‌هایی را که به صلاح عموم نیست اما سود بسیاری دربر دارد، نمی‌دهد. این موضوع باعث می‌شود قانون برای همه ملت‌ها رعایت شود و متخلص سخت ترین تنبیه‌ها را دریافت کند. البته باید اشاره کنیم که این قانون و قوانین دیگر فضایی برای ایجاد و برقراری نظم و صلح جهانی استفاده می‌شود و تغییر این قوانین بسیار دشوار و حتی، در پاره‌ای موارد، ناممکن به نظر می‌رسد (Jung et al., 2014).

۵-۳- نرم‌افزارهای تجاری‌سازی شده مبتنی بر سنجش از دور در کشاورزی

دسته‌بندی نرم‌افزارهای تلفن همراه، که در زمینه کشاورزی کاربرد دارند، به صورت‌های متفاوتی انجام می‌شود. ایگناسیو سیامپیتی^۱، دانشیار دانشگاه کانزاس، دسته‌بندی ای را بیان می‌کند که در ادامه می‌آید. شایان ذکر است که در برخی موارد، کاربرد سنجش از دور در نرم‌افزار مشاهده نمی‌شود؛ در این صورت، کمتر به این موضوع پرداخته خواهد شد اما به دلیل کامل بودن بحث، از این موارد چشم‌پوشی نمی‌شود (Zhen et al., 2020).

طبق نظر سیامپیتی، نرم‌افزار مناسب دارای این ویژگی‌هاست:

- ۱- دریافت و نصب اولیه آن رایگان باشد؛
- ۲- به روزرسانی آن ممکن باشد؛
- ۳- به دلیل کاربری عموم جامعه، استفاده از این نرم‌افزارها باید بسیار ساده باشد؛
- ۴- علاوه بر تشخیص مشکل، باید راه حل نیز پیشنهاد بدهند؛
- ۵- امکان سفارشی‌سازی داشته باشد؛
- ۶- امکان نصب آن روی موبایل و تبلت وجود داشته باشد (Zhang et al., 2020).

1. Ignacio Ciampitti

دولت‌ها بوده است (با/ بدون سرنشین)، با همان معیار دقیق موقیت مأموریت‌های فضایی بازنگری می‌شوند که در کنترل شرکت‌های تجاری سنتی است. برخی حامیان مالی با ریسک‌پذیری در برابر پروژه‌هایی مواجه خواهند شد که امکان متضرر شدن، تا سرحد روشکستگی، در آنها وجود دارد. سرمایه‌گذاران خطرپذیر دیگر محاط‌تر خواهند بود؛ چرا که سرمایه‌های میلیاردی تخصیص یافته به بخش فضایی را به سختی تحصیل کرده‌اند و از دستدادن این میزان عظیم سرمایه را ممکن می‌دانند (Kao, 2016).

چه چیزی ممکن است پشتیبانان مالی پروژه‌های فضایی تجاری را از بنیان نالمی‌کند؟ اولین حادثه از دستدادن امکان آغازی دوباره است؛ به عبارت بهتر، با رخدادن نخستین شکست بزرگ در پروژه، ممکن است همت و اراده سرمایه‌گذار از اساس سست شود و تمایل به ادامه همکاری و پذیرش ادامه ریسک از دید او امکان‌پذیر نباشد. چنین رویدادی اجتناب‌ناپذیر است؛ همان‌طور که هرساله، در نقاطی از جهان، هواپیماهای مسافربری و تجاری سقوط می‌کنند. در مناطقی که ایمنی بیشترین اهمیت را دارد، مانند آمریکای شمالی و اروپای غربی، سقوط مرگبار به طرز چشمگیری نادر است. با این حال، متخصصان عمومی و حرفه‌ای حمل و نقل عمومی می‌دانند که این پتانسیل همیشه وجود دارد و این خطر بخشی از پرواز تجاری است؛ اگرچه خطری بسیار کوچک است (Han et al., 2015).

در هر صورت، این فرهنگ باید در جوامع سرمایه‌گذار نهادینه شود که اتفاقات نادر، حتی در تکنولوژی‌هایی که بارها به کار رفته‌اند و از روایی و پایایی بالایی نیز برخوردارند، امکان وقوع دارد و این موضوع نباید زمینه‌ساز ایجاد بدینی در کل فرایند شود. شایان ذکر است که مهندسان طراحی و ساخت پروژه‌ها نیز باید به ایمنی و سلامت بسیار اهمیت بدهند و آن را در اولویت فعالیت خود قرار دهند تا از بروز نگرانی‌های احتمالی جلوگیری شود (Lassoued & Hobbs, 2015).

چالش دیگری که پیش روی تجاری‌سازی

کارآبی هرچه بیشتر در تولید محصولات را در دستور کار قرار دهند (Zhang et al., 2020).

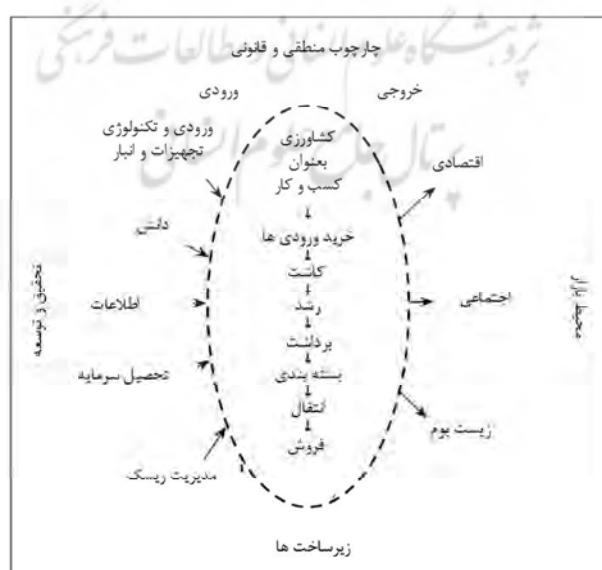
۶-۳- کشاورزی بهمنزله کسب و کار

در کشاورزی، بهمنزله کسب و کار، این گزارش چرخه کشاورزی و استفاده از برنامه‌های کاربردی تلفن همراه در کشاورزی را به چشم‌اندازی وسیع‌تر تبدیل می‌کند و دیدگاه فعالیت‌های کشاورزی را در کل محیط اقتصادی، اجتماعی و سازمانی خود می‌پذیرد. در این راستا، تلاش می‌شود ابتکارها و تجارب موجود و همچنین توانایی فتاوی‌های تلفن همراه، در افزایش بهره‌وری و عملکرد فردی کشاورزان، زنجیره ارزش زراعی کشاورزی، از جمله خدمات پشتیبانی و کشاورزی (شکل ۵) درک شود.

این دیدگاه در مورد ساختار و سازمان‌دهی سیستم غذایی صادق است که شامل هماهنگی بسیاری از گروه‌ها و عوامل ذی نفع می‌شود و واسطه‌ها (کارگزاران، پردازنده‌ها، صادرکنندگان، خردهفروشان)، سازمان‌های پشتیبانی کننده (آژانس‌های توسعه، سازمان‌های غیردولتی، مؤسسه‌ها، محققان، دولت)، عرضه‌کنندگان خدمات مالی (بانک‌ها، بیمه) و مصرف‌کنندگان را دربر می‌گیرد.

دسته‌بندی سیامپیتی از این قرار است:

- ۱- نرم‌افزارهای تشخیصی: در این نرم‌افزارها جنس گیاه و گونه‌های گیاهی، حشرات مضر موجود در گیاه، بیماری گیاهان و یا کفایت‌نداشتن مواد غذایی تشخیص داده می‌شود؛
- ۲- نرم‌افزارهای محاسباتی: در این نرم‌افزارها، مدیریت کاشت محصولات یا میزان تولیدشان محاسبه می‌شود؛
- ۳- نرم‌افزارهای اقتصادی: در این نرم‌افزارها نمودارهای هزینه و سود، قیمت‌های آنلاین و هزینه مواد اولیه محاسبه می‌شود؛
- ۴- نرم‌افزارهای مبتنی بر GPS: فعالیت‌هایی مانند نمونه‌گیری، اندازه‌گیری و ارزیابی موارد متفاوت با استفاده از این نرم‌افزارها انجام می‌شود؛
- ۵- نرم‌افزارهای مرتبط با زمین و کاشت محصول: در این موارد، راهنمایی‌های لازم با توجه به نوع زمین و خاک، به منظور بهره‌برداری صدرصدی از کشت محصولات، انجام می‌شود؛
- ۶- نرم‌افزارهای دانش عمومی: دانش‌های به روز جهانی از طریق این نرم‌افزارها در اختیار کشاورزان قرار می‌گیرد. با استفاده از این نرم‌افزارها، می‌توان کشاورزان را با دانش روز جهانی آشنا کرد تا، با به کارگیری روش‌های مدرن در فعالیت‌های خود،

شکل ۵. فعالیت‌های کشاورزی بهمنزله کسب و کار

منبع: Huang et al., 2020: 3452

کشاورزی تعریف می‌شود که با مشارکت زراعت‌کاران و از طریق ارتباطات الکترونیکی ارائه شده است. کشاورزی مخابراتی در زمینه کشاورزی در سراسر دنیاست، هنگامی که فناوری‌های ارتباطات تلفن همراه، در روند تبادل، با همپوشانی به کار می‌روند. این وضعیت می‌تواند، برای نمونه، شامل تشخیص از راه دور بیماری‌های گیاهی براساس عکسی از آن گیاه باشد (مراجعة شود به پژوهه‌های m-krishi یا Chang et al., 2020) (e-saagu

طبق شکل ۵، باید به این نکته توجه داشت که از چهار بعد چارچوب منطقی و قانونی، محیط بازار، تحقیق و توسعه و زیرساخت‌ها، بعدهای جناحی (بازار و تحقیق و توسعه) پیشرفت‌های چشمگیری داشته‌اند. این در حالی است که ابعاد بالا و پایین بسیار محدود بوده‌اند و این موجب رشد نامتوازن صنعت می‌شود. به همین علت، رشد در سایر ابعاد نیز باید در دستور کار قرار گیرد تا بهترین دستاوردهای برای صنعت به ارمغان آید (Lyall & Larsen, 2009).

۳-۷- ماندگاری و پایداری خدمات کشاورزی موبایلی
شکل‌های ۶ و ۷ پارامترهای گوناگون در گیر در خدمات شهری را نشان می‌دهد که زنجیره ارزش خدماتی خاص را در زمینه کشاورزی موبایلی بیان می‌کنند؛ مثلاً مجموعه‌ای از شرکت‌کنندگان، روابط و مراحل در گیر در طراحی اجزای راه‌حل، تولید محتوا، ارتقا و فرایند تحويل، از جمله پشتیبانی و آموزش برای کاربر نهایی که می‌توانند زنجیره ارزش مورد قبولی را تشکیل دهند. برای تبدیل یک ابتکار کشاورزی به محصولی حیاتی و پایدار، باید دو معیار مهم را مورد توجه قرار داد:
- اولین مجموعه معیارها بر کاربر نهایی خدمات تمرکز دارد و اغلب در مرور سودمندی محصول (ارزش پول) است؛
- مجموعه دوم معیارها نیازها و انگیزه‌های دیگر عوامل حاضر در زنجیره ارزش خدمات را مد نظر قرار می‌دهد (Chang et al., 2020). هر دو دسته، در ادامه، به تفصیل بررسی می‌شود.

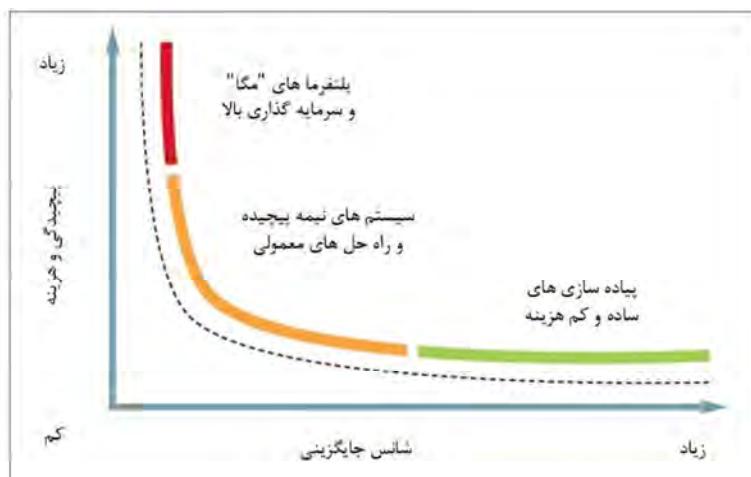
الف) معیارهای زندگی برای کاربر نهایی خدمات پژوهه‌های کشاورزی موبایلی براساس فرصت‌های ارائه شده بر اثر افزایش استفاده از تلفن‌های همراه از سوی کشاورزان در کشورهای در حال توسعه ایجاد شده است.

-
1. eAgriculture
  2. mAgriculture
  3. teleAgriculture

کشاورزی الکترونیکی
اصطلاح کشاورزی الکترونیکی^۱ عرضه خدمات در زمینه کشاورزی را از طریق فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) توصیف می‌کند. برای استفاده از این نوع خدمات، دسترسی به رایانه‌های شخصی و اینترنت نیاز است. کشاورزی الکترونیکی شامل استفاده از تکنیک‌هایی مانند GIS، سنجش از دور و دستگاه‌های گوناگون بی‌سیم نیز می‌شود (Lyall & Larsen, 2009).

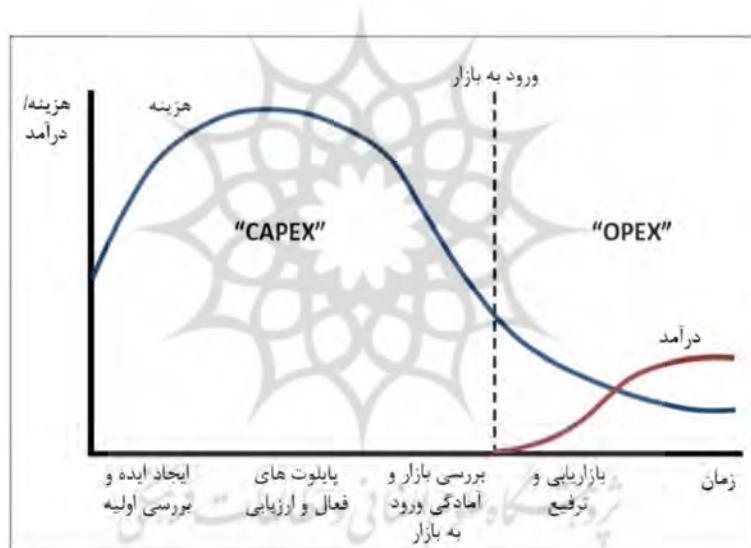
کشاورزی موبایلی
کشاورزی موبایلی^۲ از زیرمجموعه‌های کشاورزی الکترونیکی است؛ با توجه به تحويل خدمات مرتبط با کشاورزی از طریق فناوری ارتباطات تلفن همراه. فناوری ارتباطات همراه شامل انواع دستگاه‌های قابل حمل مانند تلفن‌های همراه اساسی، تلفن‌های هوشمند، PDA‌ها یا دستگاه‌های تبلت (مانند iPad) می‌شود. کشاورزی موبایلی ممکن است شامل جمع‌آوری اطلاعات مورد نظر از طریق فناوری‌های تلفن همراه، مانند ایستگاه‌های هوشمناسی خودکار (AWS) یا سیستم‌ها و سنسورها، برای گردآوری مبتنی بر مکان باشد (Angelopoulou et al., 2019).

کشاورزی مخابراتی
کشاورزی مخابراتی^۳ یکی دیگر از زیرمجموعه‌های کشاورزی الکترونیکی است و براساس خدمات مرتبط با

شکل ۶. پیچیدگی و هزینه کشاورزی موبایلی در مقابل شناس جایگزینی آن

منبع: Chen et.al, 2019:46

شکل ۷. نقش سرمایه‌گذار در توسعه کشاورزی موبایلی

گوشی‌ها، مهارت‌ها و سطح تحصیلات کاربران احتمالی،
الزمات آموزش و پشتیبانی، زمان یادگیری و استفاده،
به موقع بودن خدمات (Chang et al., 2020):
- ارزش و غنای محتوا، ارزش پول: غنا و ارزش محتوا
عرضه شده یا مرتبط بودن کار انجام شده، تولید محتوا و
توسعه در طول زمان، محتوای محلی دقیق که واقعاً
کاربردی باشد، پاسخگویی به خواسته‌های کاربر،
قیمت‌گذاری (به‌ویژه، با توجه به حساسیت کشاورزان
به قیمت):

انتظار می‌رود که افزایش سطح دسترسی و در عین حال،
کاهش هزینه‌ها باعث افزایش استفاده از کشاورزی
موبایلی شود. با این‌همه، اگر کاملاً روی فرسته‌های فنی
سرمایه‌گذاری شود، پروژه‌های کشاورزی موبایلی در
چالش‌های هر روزه کاربران و کشاورزان باید منافعی را
برای آنان به همراه داشته باشد. معیارهای زیر به ارزیابی
این جنبه کمک می‌کند:
- موجود بودن و امکان دسترسی به خدمات: موانع زبان،
موانع سواد (عمومی و فنی)، دسترسی به انواع مختلف

- برای دستیابی ثبات پایدار، این موضوع‌ها در برنامه‌های تلفن همراه اهمیت بسیار دارند:
- مدل کسبوکار: در کشاورزی موبایلی، مؤسسه‌های دولتی و خصوصی مانند سازمان‌های مردم‌نهاد، اغلب نیروها را به هم پیوند می‌دهند. باید توجه داشت که آیا شرکا در پرژوهه با یکدیگر همپوشانی دارند؟ نقش‌ها و مسئولیت‌ها، ریسک‌ها و منافع چگونه اختصاص یافته است؟
  - هزینه نگهداری پلتفرم فنی: عملیات درازمدت، تعمیر و نگهداری و هزینه جایگزینی باید مورد توجه قرار گیرد؛
  - هزینه‌های تولید محتوا: چه کسی مسئول توسعه محتوا برای برنامه‌های تلفن همراه است و چگونه این هزینه‌ها برآورده می‌شود؟ هرچند ممکن است سازمان‌های تحقیقاتی و توسعه برخی از محتواها را تولید کنند؛ این کار بسیار تردید، برای استفاده در پروژه‌های تخصصی و خاص، به تغییر شکل نیاز دارد. برای تولید محتواهای بیشتر در مکان خاص، ممکن است تلاش‌های اضافی زیادی انجام شود؛
  - درآمد تولید، مقیاس و حجم مورد نیاز: مدل هزینه درآمد بخش مهمی از تمامی برنامه‌های تلفن همراه است و با توجه به عرضه خدمات، متفاوت است. دو حالت اصلی ممکن است اعمال شود (Hao et al., 2019):
    - الف) سیستم‌هایی که مانند سایر سرویس‌های برتر «عرضه شده از سوی ارائه‌دهندگان تلفن همراه، براساس اشتراک» (مثلاً RML) اجرا می‌شوند یا، همچون انجام‌دادن وظایف معمول، به فعالیت بسیاری نیاز داشته باشد تا به منظور ایجاد درآمد کافی برای اپراتور به کار رود؛
    - ب) خدماتی که بیشتر محتوامحورند، سطح بالاتر شخصی‌سازی را عرضه می‌کنند، تلاش‌های بیشتری را برای تولید محتوا می‌طلبند و احتمالاً باید منابع مالی اضافی را فراتر از هزینه‌های کاربر، در نظر بگیرند.

- تأثیر: دستاوردهای تأثیر (مثلاً عملکرد بهبود یافته یا دسترسی)، صرفه‌جویی در هزینه یا افزایش اثربخشی عملیاتی (برای نمونه، مکانی که برای سازمان‌دهی Chang et al., 2020).

ب) معیارهای حیاتی برای عوامل حاضر در زنجیره ارزش راهاندازی خدمات کشاورزی موبایلی شامل طیف وسیعی از عوامل است. مهم‌ترین آنها عبارت‌اند از:

- سازندگان گوشی؛
- ارائه‌دهندگان محتوا: مؤسسه‌های دولتی و خصوصی که محتواهای خدمات را توسعه می‌دهند؛
- مدیر محصول: مؤسسه‌ای که پروژه را اجرا می‌کند؛
- شرکت‌های نرم‌افزاری: توسعه و حفظ نرم‌افزار را انجام می‌دهند؛
- حامل‌های موبایل: جنبه‌های فنی و مالی استفاده از شبکه‌های تلفن همراه؛
- مزایای ارائه‌دهندگان خدمات: واسطه‌های عرضه خدمات تلفن همراه (برای نمونه، پرداخت‌های تلفن همراه)؛
- ارائه‌دهندگان منبع اطلاعات خودکار: سنسورها (مانند ایستگاه‌های آب‌وهوازی، سنسورهای آبیاری)؛
- مؤسسه‌های تأمین مالی: با توجه به منافع عمومی در تقویت بخش کشاورزی، توسعه برنامه‌های کاربردی، سیستم‌ها و خدمات D4ICT معمولاً از کمک‌دهنده و یا پول دولت به نفع هزینه‌های اولیه بالا برخوردار است؛
- دیگران.

پایداری طولانی‌مدت نیازمند تأکید‌داشتن بر تأمین مالی خارجی و افزایش صرفه‌جویی است. این جنبه‌ها باید در طراحی اولیه پروژه مورد توجه قرار گیرند.

توانایی ارائه انگیزه‌های مناسب از سوی هر متولی در زنجیره ارزش برای ابتکار پایدار ضروری است: هر عضو زنجیره ارزش مولد کشاورزی باید انگیزه کافی برای توجیه مشارکت مستمر داشته باشد (Hao et al., 2019).

برتر در کشاورزی، در کوتاه‌ترین زمان ممکن، تمامی مشکلات صنعت کشاورزی مرتفع شود. این در حالی است که این تکنولوژی نیز، به‌مانند تمامی تکنولوژی‌های دیگر، نیازمند صرف زمان و آزمون و خطا و بررسی‌های جامع است تا به پایهٔ مطلوب برسد. مشاهدهٔ تجربه‌های بسیار کارآمد کشورهای اروپایی باعث می‌شود مدیران ارشد انتظار ایجاد تغییرات را در کوتاه‌مدت داشته باشند؛ در صورتی که کشورهای دارای رتبهٔ برتر در استفاده از این تکنولوژی، در صنعت کشاورزی، سال‌ها فعالیت برپایهٔ آزمون و خطا داشته و بارها شکست خورده‌اند. برای عملی کردنِ موفق سنجش از دور، این فعالیت باید چندین سال به صورت ابتدایی، در سطح کوچک و در زمینه‌های گوناگون (پیش‌بینی محصول، برآورد سطح زیرکشت، کشاورزی دقیق و ...)، انجام شود و سپس، در سال بعدی، اصلاح و بار دیگر ارزیابی شود تا مطلوب‌ترین حالت ممکن در این زمینه به دست آید. این نکته دارای اهمیت است که با اجرای پروژه‌ای منفرد، امکان بهره‌گیری از دانش بسیار قدرتمند کشورهای صاحب تکنولوژی وجود ندارد و اجرای سنجش از دور باید با پشتیبانی حداکثری، تا نیل به اهداف غایی، انجام شود.

محدودیت بعدی، در این زمینه، فرم‌محوری و مدیرم‌محور بودن فعالیت‌های سنجش از دور است. در سال‌های گذشته، مدیرانی که نظر بسیار مثبتی به این تکنولوژی داشته‌اند به این موضوع اهمیت داده‌اند. در دوره‌های بعد، با روی کار آمدن مدیران دارای نگرش‌های متفاوت، نگاه‌ها و حمایت‌ها از این فعالیت برداشته شده و دوران بی‌توجهی به این تکنولوژی موجب انزواج هرچه بیشتر آن شده است. به علت فرازوفرودها در توجه به این تکنولوژی و حمایت از آن، افزایش دستاوردهای حاصل از آن به تعویق افتاده و باعث شده است بسیاری از نتایج مثبت نادیده گرفته شوند. علاوه بر این موارد، بسیاری از شرکت‌ها به دلیل بی‌توجهی به این نکته، تغییر کاربری داده یا حتی به مرحلهٔ انحلال رسیده‌اند. با این اوصاف، بهترین راه حل این مسئله آن است که

- تأثیر: محاسبهٔ هزینهٔ کل و نیز ارزیابی اثرگذاری به توجه دقیق نیاز دارد؛ به‌ویژه هنگامی که بودجه دائمی شخص ثالث برای حفظ خدمات کشاورزی موبایلی ضروری است (Chen et al., 2019).

- استراتژی‌های خروج برای اهداکنندگان و تجاری‌سازی محصول (در صورتی که اهداکنندگان مشارکت داشته باشند): بسیاری از پروژه‌های کشاورزی موبایلی، در ابتدا و برای تهیهٔ زیرساخت‌های لازم و محیط کلی فعالیت، به سرمایه‌گذاری بالا نیازمندند. زمانی که سرویس به طور کامل عملیاتی شود، استراتژی خروج لازم است.

۴- بحث و نتیجه‌گیری

با هدف تجاری‌سازی سنجش از دور در صنعت کشاورزی، فعالیت‌های گوناگونی انجام شده است و این بخش سابقه‌ای پانزده ساله دارد که اغلب سطح زیرکشت محصولات کشاورزی، مانند غلات را برآورد می‌کند و این موضوع را تحلیل آماری می‌کند. در این زمینه، با سازمان‌هایی از جملهٔ فائو، همکاری‌های بین‌المللی صورت گرفته است. این در حالی است که دسترسی به تصاویر ماهواره‌ای به شدت دشوار و هزینه‌های لازم برای تهیهٔ این تصاویر نیز بالا بوده است. این محدودیت‌ها به ایجاد مشکلات مهمی در خرید و سفارش تصاویر ماهواره‌ای منجر شده است. با توجه به اینکه نیاز اصلی دریافت تصاویر، در تقویم زراعی، به پیش از کشت محصول و در مرحلهٔ داشت آن بازمانی‌گردد، محدودیت‌های بانکی و دومرحله‌ای شدن سفارش‌ها (باوسطه) باعث به تأخیر افتادن دریافت تصاویر، حتی پس از برداشت محصول، می‌شده و این موضوع تحلیل و بررسی داده‌ها و اطلاعات اولیه را دچار چالش و اشتباه می‌کرده است. این اطلاعات اشتباه یا ناموثق تمامی تحلیل‌ها را تحت الشعاع قرار می‌دهد و کاربرد سنجش از دور در کشاورزی را از مسیر درست منحرف می‌کند. محدودیت دیگر، در این مسیر، بالا بودن سطح توقع مدیران ارشد در مورد اجرای سنجش از دور است. در واقع، مدیران ارشد انتظار دارند با اجرای این تکنولوژی

کشاورزی موبایلی و کشاورزی همراه، بر شمرده شده است. دستاوردنها بی‌پژوهش حاضر نیز ایجاد زیرساخت لازم به منظور افزایش صحت اطلاعات مورد استفاده و پس از آن، استفاده بیشتر از تکنولوژی‌های جدید مانند اینترنت، تلفن همراه، رایانه با هدف تجاری‌سازی بهینه دستاوردهای سنجش از دور است. در تحقیقات چن^۳ و همکاران (۲۰۱۹) و هائو^۴ و همکاران (۲۰۱۹) هم به این نکته اشاره شده است که افزایش سرمایه‌گذاری، در این زمینه، امکان افزایش بهره‌وری طولانی‌مدت را به منزله سازکاری بهینه، فراهم خواهد کرد. امکان ورود سرمایه‌های جدید در تکنولوژی‌های برتر، به دلیل کاهش امکان تقلید از سوی رقبا، امکان بیشتری برای بهره‌برداری به سرمایه‌گذاران می‌دهد و از این طریق، می‌توان دستاوردهای ایجادشده را گسترشده‌تر از پیش، در اختیار مخاطبان و مشتریان قرار داد. از همین‌رو، خروج بخش دولتی از بحث سرمایه‌گذاری و ورود بخش خصوصی به دلیل افزایش میل به پیشرفت در این زمینه، مطلوبیت بیشتری را به همراه خواهد داشت. در این زمینه، می‌توان در سایه حمایت‌های دولتی، بخش خصوصی را در مبحث سرمایه‌گذاری وارد کرد.

مهم‌ترین نوآوری این پژوهش، بررسی تفصیلی راه‌های تجاری‌سازی سنجش از دور به صورت علمی و عملی بوده است تا، به دور از بررسی‌های صرفاً نظری، امکان ارزیابی تجاری‌سازی عملی و کاربردی و دستاوردهای سنجش از دور فراهم آید. در نتیجه، ایجاد نرم‌افزارهای کاربردی همراه و الکترونیکی امکان بهره‌برداری حداکثری از دستاوردهای بهینه‌سازی شده سنجش از دور را در صنعت کشاورزی در پی خواهد داشت. بدون شک، مهم‌ترین عوامل موفقیت در تجاری‌سازی الکترونیکی و همراه سنجش از دور،

به جای فرد و مدیر محوری در فرایندی با این میزان اهمیت، برنامه‌محوری در دستور کار قرار گیرد و برنامه‌های زمان‌بندی که مورد توافق صاحب‌نظران است، باید در برنامه‌های مورد توافق عملیات مورد نظر انجام شود. پژوهش‌های گوناگون باید تکرار پذیر باشند تا مشکلات فعلی طی سال‌های آینده حل و بار دیگر ارزیابی شوند. این فرایند موجب موفقیت هرچه بیشتر سنجش از دور در کشاورزی خواهد شد.

مشکل دریافت اطلاعات صحیح، دقیق و موثق باعث می‌شود پژوهش‌های گوناگون به انحراف و در نهایت، به اشتباه کشیده شوند. رفع این مشکل بهترین راه رسیدن به نتایج صحیح و دقیق است و در این حالت، امید به پیشرفت تکنولوژی و صنعت افزایش خواهد یافت. دریافت اطلاعات صحیح خون رگ‌های پژوهش است و در صورت آلودگی این خون، تمامی موجودیت کار به مخاطره خواهد افتاد. به همین سبب است که اطلاعات باید با دقت بالا دریافت شود و بهترین راهکار برای دریافت اطلاعات صحیح و دقیق و از همه مهم‌تر، به موقع در نظر گرفته شود.

با توجه به اینکه تنها راه برآورده سطح زیرکشت، در کشور، سنجش از دور است؛ براساس تجربیات شرکت‌های صاحب تکنولوژی، دقت استفاده منفرد از تکنولوژی سنجش از دور ۷۰٪ است؛ در حالی که استفاده تلفیقی از سنجش از دور با تکنولوژی‌های دیگر چه بسا دقت برآورده را تا ۹۵٪ افزایش دهد. این نکته در این زمان در خور توجه است که در صورت وجود و اجرای سنجش از دور، نباید انتظار بهره‌وری صدرصدی از آن را داشت و باید، همراه با سایر تکنولوژی‌ها و در کنار هم، از آنها استفاده کرد تا، با هم‌افزایی مطلوب، بهترین نتیجه نصیب کاربر و تولیدکننده شود.

در پژوهش‌های هوانگ^۱ و همکاران (۲۰۲۰) و چانگ^۲ و همکاران (۲۰۲۰)، بهترین راه افزایش بهره‌وری و کارآیی سنجش از دور در صنعت کشاورزی تلفیق آن با زیرساخت‌های تکنولوژیکی جدید، مانند

1. Huang
2. Chang
3. Chen
4. Hao

ناصحی فر، و، رحمت‌آبادی، ی، ۱۳۹۷، ۶۳ فرمان در تحقیقات بازاریابی، تهران: ترمه، چاپ اول (پاییز ۱۳۹۷).

Abdulridha, J., Ampatzidis, Y., Kakarla, S.C. & Roberts, P., 2019, **Detection of Target Spot and Bacterial Spot Diseases in Tomato Using UAV-Based and Benchtop-Based Hyperspectral Imaging Techniques**, Precis. Agric., 21, PP. 955-978.

Ali, A. & Imran, M.M., 2020, **Evaluating the Potential of Red Edge Position (REP) of Hyperspectral Remote Sensing Data for Real Time Estimation of LAI & Chlorophyll Content of Kinnow Mandarin (Citrus Reticulata) Fruit Orchards**, Sci. Hortic. Amst., 267, P. 109326.

Angelopoulou, T., Tziolas, N., Balafoutis, A., Zalidis, G. & Bochtis, D., 2019, **Remote Sensing Techniques for Soil Organic Carbon Estimation: A Review**, Remote Sens., 11, P. 676.

Babaeian, E., Sidiqe, P., Newcomb, M.S., Maimaitijiang, M., White, S.A., Demieville, J., Ward, R.W., Sadeghi, M., LeBauer, D.S., Jones, S.B. et al., 2019, **A New Optical Remote Sensing Technique for High Resolution Mapping of Soil Moisture**, Front. Big Data, 2, P. 37.

Bishop, B., 2009, **European Union Law for International Business: An Introduction**, Cambridge University Press, Cambridge.

Carry, Chin, 2011, **A Study on the Commercialization of Space Based Remote Sensing in the 21st Century and Its Implications to United States National Security, California, Monterey**, Naval Postgraduate School.

Castro, C., Armario, E. & Ruiz, D., 2014, **The Influence of Employee Organizational Citizenship Behavior on Customer Loyalty**, International Journal of Service Industry Management, 15(1).

Chalmers, D., 2010, **European Union Law: Cases and Materials**, 2nd ed. Cambridge University Press, Cambridge.

در وهله نخست، اطلاعات ورودی به سیستم و صحت و سقم این اطلاعات است و در صورت بروز هرگونه اشتباه، امکان انحراف کلی دستاوردها ایجاده می‌شود. بنابراین، باید بهترین راهکار برای بهبود سطح عملکردی شرکت‌های فعال در این زمینه و حتی استفاده از ماهواره‌های بومی، در طولانی‌مدت، در دستورکار قرار گیرد. عامل دیگر چگونگی سازی‌کار تجاری‌سازی محصول، معرفی به بازار و انتخاب مشتریان هدف است تا محصول، در مرحله رشد و بلوغ چرخه عمر خود، زمانی طولانی را طی کند و به مرحله افول نزدیک نشود. درنظرگرفتن ایزارهای تجاری‌سازی و تبلیغات مؤثر امکان بهره‌برداری از محصول موفق را فراهم خواهد کرد زیرا، با افزایش استفاده کاربران، سطح فنی کالا بهبود می‌یابد و امکانات جانبی آن نیز در سطح بالاتری عرضه خواهد شد. همین امر موجب پیشرفت هرچه بیشتر محصولات می‌شود. بدیهی است که ایجاد نرم‌افزارهای چندکاره کاربردی و معرفی محصولات از سوی متخصصان امر به کشاورزان، علاوه بر ایجاد اشتهرار لازم، سبب مقبولیت و مشروعیت محصول خواهد شد و امکان افزایش بهره‌وری کشاورزی، کاهش مصرف آب، استفاده بهینه از خاک و موارد دیگر را فراهم خواهد آورد که در نهایت، افزایش بهره‌وری کشاورزی را در پی دارد.

۵- تقدیر و تشکر

با سپاس و تقدیر از ستاد توسعه فناوری‌های فضایی و حمل و نقل پیشرفته، بهویژه جناب آقای کاپیتان سید مجتبی رضوی و جناب آقای اویس نگارش که در این راه، ما را یاری کردند.

۶- منابع

تاریخچه سنجش از دور، سازمان فضایی ایران، قابل دسترسی در: www.isa.ir

تجاری‌سازی، پارک علمی و فناوری دانشگاه تهران.

دسترسی در: <https://stp.ut.ac.ir/>

- Chang, A., Chiang, H. & Han, T., 2015, **Investigating the Dual-Route Effects of Corporate Branding on Brand Equity**, Asia Pacific Management Review, 20(2).
- Chang, C.Y. Zhou, R. Kira, O. Marri, S. Skovira, J. Gu, L. Sun, Y., 2020, **An Unmanned Aerial System (UAS) for Concurrent Measurements of Solar Induced Chlorophyll Fluorescence and Hyperspectral Reflectance Toward Improving Crop Monitoring**, Agric. For. Meteorol., 294, PP. 1-15.
- Chang, H. & Wu, L., 2014, **An Examination of Negative E-WOM Adoption: Brand Commitment as a Moderator**, Decision Support Systems, 56(2).
- Chen, S., She, D., Zhang, L., Guo, M. & Liu, X., 2019, **Spatial Downscaling Methods of Soil Moisture Based on Multisource Remote Sensing Data and Its Application**, Water, 11, P. 1401.
- DadrasJavan, F., Samadzadegan, F., Pourazar, S.H.S. & Fazeli, H., 2019, **UAV-Based Multispectral Imagery for Fast Citrus Greening Detection**, J. Plant Dis. Protect., 126, PP. 307-318.
- Dashwood, A., 2012, **European Union Law**, Hart, Oxford.
- De Lara, A., Longchamps, L. & Khosla, R., 2019, **Soil Water Content and High-Resolution Imagery for Precision Irrigation**, Maize yield. Agron. J., 9, P. 174.
- Delgado, J., Short, N.M., Roberts, D.P. & Vandenberg, B., 2019, **Big Data Analysis for Sustainable Agriculture**, FSUFS, 3, P. 54.
- Dodge, M.S., 2009, **Sovereignty and the Delimitation of Airspace: A Philosophical and Historical Survey Supported by the Resources of the Andrew G. Haley Archive**, 35 J. Space L. 5(1).
- Dong, T., Liu, J., Shang, J., Qian, B., Ma, B., Kovacs, J.M., Walters, D., Jiao, X., Geng, X. & Shi, Y., 2019, **Assessment of Red-Edge Vegetation Indices for Crop Leaf Area Index Estimation**, Remote Sens. Environ., 222, PP. 133-143.
- Elbert, B., 2004, **The Satellite Communication Applications Handbook**, London, Artech House, 2nd ed.
- Erkmen, E. & Hancer, M., 2015, **Linking Brand Commitment and Brand Citizenship Behavior of Airline Employees: "The Role of Trust"**, Journal of Air Transport Management, 42(1).
- Filippi, P., Jones, J.E., Niranjan, S., Wimalathunge, N.S., Somaratna, D.S.N.P., Liana, E., Pozza, L.E., Ugbaje, S.U., Jephcott, T.G., Paterson, S.E. et al., 2019, **An Approach to Forecast Grain Crop Yield Using Multi-Layered, Multi-Farm Data Sets and Machine Learning**, Precis. Agric., 20, PP. 1-16.
- Fisher, J.B., Lee, B., Purdy, A.J., Halverson, G.H., Dohlen, M.B., Cawse-Nicholson, K., Wang, A., Anderson, R.G., Aragon, B., Arain, M.A. et al., 2020, **ECOSTRESS: NASA's Next Generation Mission to Measure Evapotranspiration from the International Space Station**, Water Resour. Res., 56, P. e2019WR026058.
- Habibi, M., Laroche, M. & Richard, M., 2014, **The Roles of Brand Community and Community Engagement in Building Brand Trust on Social Media**, Computers in Human Behavior, 37(1).
- Han, S., Nguyen, B. & Lee, T., 2015, **Consumer-Based Chain Restaurant Brand Equity, Brand Reputation, and Brand Trust**, International Journal of Hospitality Management, 50(4).
- Hao, Z., Zhao, H., Zhang, C., Wang, H. & Jiang, Y., 2019, **Detecting Winter Wheat Irrigation Signals Using SMAP Gridded Soil Moisture Data**, Remote Sens., 11, 2390.
- Hartley, T., 2010, **The Foundations of European Union Law**, Oxford University Press, Oxford.
- Hashimoto, N., Saito, Y., Maki, M. & Homma, K., 2019, **Simulation of Reflectance and Vegetation Indices for Unmanned Aerial Vehicle (UAV) Monitoring of Paddy Fields**, Remote Sens., 11(18).

- Hassan, M.A., Yang, M., Rasheed, A., Yang, G., Reynolds, M., Xia, X., Xiao, Y. & He, Z., 2019, **A Rapid Monitoring of NDVI Across the Wheat Growth Cycle for Grain Yield Prediction Using a Multi-Spectral UAV Platform**, Plant Sci., 282, PP. 95-103.
- Hendricks, G.S., Shukla, S., Roka, F.M., Sishodia, R.P., Obreza, T.A., Hochmuth, G.J. & Colee, J., 2019, **Economic and Environmental Consequences of Overfertilization Under Extreme Weather Conditions**, J. Soil Water Conserv., 74(2), PP. 160-171.
- Huang, H., Lan, Y., Yang, A., Zhang, Y., Wen, S. & Deng, J., 2020, **Deep Learning Versus Object-Based Image Analysis (OBIA) in Weed Mapping of UAV Imagery**, Int. J. Remote Sens., 41, PP. 3446-3479.
- Iluoma, S.O. & Madramootoo, C.A., 2019, **Sensitivity of spectral vegetation indices for monitoring water stress in tomato plants**, Comput. Electron. Agric., 163, P. 104860.
- Jha, K., Doshi, A., Patel, P. & Shah, M., 2019, **A Comprehensive Review on Automation in Agriculture Using Artificial Intelligence**, Artif. Intell. Agric., 2, PP. 1-12.
- Jin, S. & Phua, J., 2015, **The Moderating Effect of Computer Users' Autotelic Need for Touch on Brand Trust, Perceived Brand Excitement, and Brand Placement Awareness in Haptic Games and In-Game Advertising (IGA)**, Computers in Human Behavior, 43(3).
- Jung, N., Kim, S. & Kim, S., 2014, **Influence of Consumer Attitude to Ward Online Brand Communit on Revisit Intention and Brand Trust**, Journal of Retailing and Consumer Services, 21(3).
- Kaczorowska, A., 2010, **European Union Law**, Routledge-Cavendish, New
- Kao, D., 2016, **The Moderating Roles of Ad Claim Type and Rhetorical Style in the Ads of Competitor Brands for Diluting the Consumers' Brand Commitment to the Existing Brands**, Asia Pacific Management Review, 21(2).
- Khan, M.S., Semwal, M., Sharma, A. & Verma, R.K., 2020, **An Artificial Neural Network Model for Estimating Mentha Crop Biomass Yield Using Landsat 8 OLI**, Precis. Agric., 21, PP. 18-33.
- Khosravirad, M., Omid, M., Sarmadian, F. & Hosseinpour, S., 2019, **Predicting Sugarcane Yields in Khuzestan Using a Large Time-Series of Remote Sensing Imagery Region**, Int. Arch. Photogramm. Remote Sens. Spat. Inf. Sci., 42, PP. 645-648.
- Knipper, K.R., Kustas, W.P., Anderson, M.C., Alfieri, J.G., Prueger, J.H., Hain, C.R., Gao, F., Yang, Y., McKee, L.G., Nieto, H. et al., 2019, **Evapotranspiration Estimates Derived Using Thermal-Based Satellite Remote Sensing and Data Fusion for Irrigation Management in California Vineyards**, Irrig. Sci., 37, PP. 431-449.
- Lassoued, R. & Hobbs, J., 2015, **Consumer Confidence in Credence Attributes: The Role of Brand Trust**, Food Policy, 52(1).
- Lin, Y., 2015, **Innovative Brand Experience's Influence on Brand Equity and Brand Satisfaction**, Journal of Business Research, 68(2).
- Liu, C. & Chou, S., 2016, **Tourism Strategy Development and Facilitation of Integrative Processes among Brand Equity, Marketing and Motivation**, Tourism Management, 54(1).
- Londono, J., Elms, J. & Davies, K., 2016, **Conceptualising and Measuring Consumer-Based Brand–Retailer–Channel Equity**, Journal of Retailing and Consumer Services, 29(2).
- Lyall, F. & Larsen, P., 2009, **Space Law: A Treatise**, Ashgate, Surrey/Burlington.
- Madry, S. & Pelton, J., 2010, **Satellites in the Service to Humanity, in The Farthest Shore: A 21st Century Guide to Space**, Apogee Press, Burlington.
- Maes, W.H., 2019, **Steppe, K. Perspectives for Remote Sensing with Unmanned Aerial Vehicles in Precision Agriculture**, Trends Plant Sci., 24, PP. 152-154.

- Mohammed, G.H., Colombo, R., Middleton, E.M., Rascher, U., van der Tole, C., Nedbal, L., Goulas, Y., Pérez-Priego, O., Damm, A., Meroni, M. et al., 2019, **Remote Sensing of Solar-Induced Chlorophyll Fluorescence (SIF) in Vegetation: 50 Years of Progress**, *Remote Sens. Environ.*, 231, PP. 1-39.
- Mondello, C., Hepner, G. & Williamson, R., 2004, **10-Year Industry Forecast. Phase I-III – Study Documentation**, *Photogrammetric Engineering & Remote Sensing*, 70(1).
- Mudereri, B.T., Dube, T., Adel-Rahman, E.M., Niassy, S., Kimathi, E., Khan, Z. & Landmann, T., 2019, **A Comparative Analysis of PlanetScope and Sentinel-2 Space-Borne Sensors in Mapping Striga Weed Using Regularised Random Forest Classification Ensemble**, *Int. Arch. Photogramm. Remote Sens. Spat. Inf. Sci.*, 42, PP. 701-708.
- Nagasubramanian, K., Jones, S., Singh, A.K., Sarkar, S., Singh, A. & Ganapathy-subramanian, B., 2019, **Plant Disease Identification Using Explainable 3D Deep Learning on Hyperspectral Images**, *Plant Methods*, 15, PP. 1-10.
- Nyadzayo, M., Matanda, M. & Ewing, M., 2016, **Franchisee-Based Brand Equity: The Role of Brand Relationship Quality and Brand Citizenship Behavior**, *Industrial Marketing Management*, 52(2).
- Olbrich, R., Jansen, H. & Hundt, M., 2016, **Effects of Pricing Strategies and Product Quality on Private Label and National Brand Performance**, *Journal of Retailing and Consumer Services*, 85(1).
- Oliviera, M., Silveira, C. & Luce, F., 2015, **Brand Equity Estimation Model**, *Journal of Business Research*, 68(3).
- Pelton, J. Madry, S. & Camacho, L., 2013, **Handbook of Satellite Applications**, New York, Springer, 2nd ed.
- Porricelli, M., Yurova, Y., Abratt, R. & Bendixen, M., 2014, **Antecedents of Brand Citizenship Behavior in Retailing**, *Journal of Retailing and Consumer Services*, 21(2).
- Pourazar, H., Samadzadegan, F. & Javan, F.D., 2019, **Aerial Multispectral Imagery for Plant Disease Detection: Radiometric Calibration Necessity Assessment**, *Eur. J. Remote Sens.*, 52, PP. 17-31.
- Rajendra, P., Sishodia, L. & Sudhir K., 2020, **Applications of Remote Sensing in Precision Agriculture: A Review**, *Journal of Remote Sens.*, 12, PP. 1-31.
- Ranjan, R., Chandel, A.K., Khot, L.R., Bahlol, H.Y., Zhou, J., Boydston, R.A. & Miklas, P.N., 2019, **Irrigated Pinto Bean Crop Stress and Yield Assessment Using Ground Based Low Altitude Remote Sensing Technology**, *Inf. Process. Agric.*, 6, PP. 502-514.
- Siegfried, J., Longchamps, L. & Khosla, R., 2019, **Multispectral Satellite Imagery to Quantify In-Field Soil Moisture Variability**, *J. Soil Water Conserv.*, 74, PP. 33-40.
- Slomanson, W., 2011, **Fundamental Perspectives on International Law**, Boston, USA: Wadsworth.
- Tan, C., Zhang, P., Zhou, X., Wang, Z., Xu, Z., Mao, W., Li, W., Huo, Z., Guo, W. & Yun, F., 2020, **Quantitative Monitoring of Leaf Area Index in Wheat of Different Plant Types by Integrating nDVi and Beer-Lambert Law**, *Sci. Rep.*, 10, P. 929.
- Towers, P.C., Strever, A. & Poblete-Echeverría, C., 2019, **Comparison of Vegetation Indices for Leaf Area Index Estimation in Vertical Shoot Positioned Vine Canopies with and without Grenbiule Hail-Protection Netting**, *Remote Sens.*, 11, P. 1073.
- Venancio, L.P., Mantovani, E.C., do Amaral, C.H., Neale, C.M.U., Gonçalves, I.Z., Filgueiras, R. & Campos, I., 2019, **Forecasting Corn Yield at the Farm Level in Brazil Based on the FAO-66 Approach and Soil-Adjusted Vegetation Index (SAVI)**, *Agric. Water Manag.*, 225, P. 105779.
- Weiss, M., Jacob, F. & Duveiller, G., 2020, **Remote Sensing for Agricultural Applications: A Meta-Review**, *Remote Sens. Environ.*, 236, P. 111402.

Xie, L., Peng, J. & Huang, T., 2014, **Crafting and Testing a Central Precept in Service-Dominant Logic: Hotel employees' Brand-Citizenship Behavior and Customers' Brand Trust**, International Journal of Hospitality Management, 42(1).

Zhang, J., Huang, Y., Pu, R., Gonzalez-Moreno, P., Yuan, L., Wu, K. & Huang, W., 2019, **Monitoring Plant Diseases and Pests through Remote Sensing Technology: A Review**, Comput. Electron. Agric., 165, P. 104943.

Zhang, P., Zhou, X., Wang, Z., Mao, W., Li, W., Yun, F., Guo, W. & Tan, C., 2020, **Using HJ-ccD Image and pLS Algorithm to Estimate the Yield of Field-Grown Winter Wheat**, Sci. Rep., 10, P. 5173.

Zhang, S., Zhao, G., Lang, K., Su, B., Chen, X., Xi, X. & Zhang, H., 2019, **Integrated Satellite, Unmanned Aerial Vehicle (UAV) and Ground Inversion of the SPAD of Winter Wheat in the Reviving Stage**, Sensors, 19, P. 1485.

Zhen, Z., Chen, S., Qin, W., Yan, G., Gastellu-Etchegorry, J.P., Cao, L., Murefu, M., Li, J. & Han, B., 2020, **Potentials and Limits of Vegetation Indices with Brdf Signatures for Soil-Noise Resistance and Estimation of Leaf Area Index**, IEEE Trans. Geosci. Remote Sens., 58, P. 5092-5108.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

سنجش از دور

، ایران GIS

سنجش از دور و GIS ایران سال سیزدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۰

Vol.13, No. 4, Winter 2022

Iranian Remote Sensing & GIS

67-88

Commercialization of Remote Sensing in Agriculture

Manteghi M.¹ and Rahmatabadi Y.^{2*}

1. Ph.D. of Systems Management, Manager of Development of Space Technologies and Advanced Transportation

2. M.Sc of Business Management

Abstract

Remote sensing is the science of obtaining information from the surface of the earth without explicit contact with the components studied. Commercialization is a set of activities that converts an innovation into a product or service that brings economic benefits. Given the widespread use for measurement and the high importance of its application in agriculture, commercialization of this technology in agriculture has been a top priority and investigated in this study. The target population of this research is active and passive companies in this field to use their experience to provide suitable field for cultivation of remote sensing technology through in-depth interviewing and snowball sampling. The catch is used. In this research, using product and technology life cycle diagrams, examining the challenges of technology and infrastructure commercialization, commercialization elements, types of software used in the world agricultural industry, remote sensing investment charts and analysis The viability of remote sensing in agriculture as a business has been scrutinized. As a result, the best way to commercialize the product is to reduce constraints for active companies, build the necessary infrastructure, especially timely data, and be independent in deploying this technology to allow users to use a variety of business methods. Provide.

Keywords: Remote Sensing, Agriculture, Commercialization.

Correspondence Address: No. F10, 3rd Milad, Atsharan, Isfahan, Postal Zip Code: 8198414546. Tel: 03135278340, 09120258200.
Email: y.m.rahmatabadi@gmail.com